

عنوان مقاله:

پیامدهای صلح رانديا؛ تهاجم ترایان و جانشینان او به ارمنستان

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های تاریخی، دوره 9، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

پرویز حسین طلائی - استادیار گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

محمد ملکی - دکتری تاریخ ایران باستان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، ایران

خلاصه مقاله:

با هم مرز شدن ایران و روم در زمان مهرداد دوم اشکانی (۸۷ تا ۱۲۴ پ.م)، رویارویی های پیوسته دو قدرت بزرگ برای دستیابی به مناطق مهم مرزی، به ویژه ارمنستان، آغاز شد. در سال ۶۳ میلادی، این رویارویی ها به انعقاد پیمان صلح رانديا منجر شد. طبق این پیمان شاخه ای از خاندان شاهنشاهی اشکانی، یعنی سلسله آرشاکونی، به این شرط قدرت را در ارمنستان به دست گرفتند که به تخت نشستن آنها با تایید و تنفیذ امپراتوری روم صورت گیرد. موفقیت اشکانیان در به تخت نشاندن شاهزاده ای از خاندان خود بر تخت ارمنستان و به وجود آوردن سلسله آرشاکونی ارمنستان، بعدها زمینه های ناخرسندی روم را فراهم آورد؛ زیرا این پیمان مسیله ارمنستان را در ظاهر به نفع روم، اما در واقع به نفع ایران خاتمه داده بود؛ چنان که رومی ها به دنبال فرصتی بودند که منافع ازدست رفته در پیمان رانديا را باز پس گیرند. این فرصت در زمان ترایان، امپراتور قدرتمند روم، مهیا شد. نتیجه این پژوهش ناظر بر این است که تهاجم ترایان در اوایل قرن دوم میلادی، به دنبال بهره مند نبودن روم از پیمان رانديا صورت گرفت؛ لشکرکشی او نخست، موفقیت آمیز بود و او ارمنستان و بین النهرین را به تصرف خود درآورد؛ اما به دنبال آن، اشکانیان باتوجه به شیوه جنگ وگریز خود، موفق شدند رومی ها را با شکست بدرقه کنند. بنابراین اشکانیان بار دیگر بر این منطقه مهم تسلط یافتند؛ ولی تنش میان دو قدرت بزرگ تا اواخر عمر سلسله اشکانی بر سر دستیابی بر ارمنستان ادامه پیدا کرد.

کلمات کلیدی:

شاهنشاهی اشکانی، امپراتوری روم، ارمنستان، صلح رانديا، ترایان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1323869>

